

JAARLIKSE NASIONALE ASSESSERING 2013
GRAAD 9 AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAL
VOORBEELD MEMORANDUM

VRAAG	VERWAGTE ANTWOORD	PUNTE
1. 1.1	B / Om te wys dat nuuskierigheid jou in die moelikheid kan bring.	1
1.2	B / nuuskierigheid jou in die moelikheid kan bring.	1
1.3	B / Om te wys dat nuuskierigheid jou in die moelikheid kan bring.	1
2. 2.1	D / Jaco	1
2.2	Jaco	1
2.3	C / Nuuskierig	1
3. 3.1	B / bang.	1
3.2	B / bang.	1
3.3	Ja. Jaco het haar nie geantwoord nie en homself dieper in die lang gras agter hulle huis weggesteek/weggekrui. OF Ja. Jaco het haar nie geantwoord nie, want hy het gedink sy ma het uitgevind van die hondjie wat weg is. OF Ja. Jaco het dieper in die lang gras agter hulle huis weggekrui, want hy was bang dat sy ma met hom gaan raas oor die hondjie wat weg is.	2
3.4	Jaco het gedink sy ma het uitgevind van die hondjie wat weg is en daarom was hy bang om huis toe te gaan. OF Jaco was bang dat sy ma met hom gaan raas oor die hondjie wat weg is.	2
3.5	A / Gehuil.	1
4	D/ Tom	1
5	Ja. Alle kinders hou van geskenke. OF Ja. Die ouers wil hom nie afskeep en uitgelaat laat voel nie. OF Nee. Dit was nie sy vejaarsdag nie en daarom verdien hy nie 'n geskenk nie.	2

	OF Nee. Kinders moet leer dat hulle nie altyd kan kry wat ander het nie.	
6. 6.1	• Die hondjie het ontsnap/Die hondjie het by die motorhuis uitgehardloop. • Jaco het na die hondjie gaan soek. • Pa het die hondjie gekry. • Pa het die hondjie weer huis toe gebring. • Pa het toe die hondjie as geskenk aan Jaco gegee. • Jaco het toe die waarheid vertel/vertel wat regtig gebeur het.	2
6.2	• Iemand kon die hondjie doodry • Iemand kon die hondjie steel/deur 'n verbygaande motor opgelaaai word • Die hondjie kon verdwaal en van die honger omkom/sterf. • Iemand kon die hondjie na die DBV neem. • Die hondjie kon in die veld weggeraak het.	2
7. 7.1	A / die mense wat na winskopies soek.	1
7.2	Die mense loop en soek na winskopies.	2
7.3	A / 'n Vergelyking	1
7.4	Mense word met miere vergelyk.	1
7.5	A / alliterasie	1
7.6	A / paarrym	1
8. 8.1	C / Hy wil die mense inlig oor die vakleerlingskapwerk.	1
8.2	C / die mense in te lig oor die vakleerlingskapwerk.	1
8.3	C / die mense in te lig oor die vakleerlingskapwerk.	1
9. 9.1	B / Die mense wat werk soek.	1
9.2	B / die mense wat werk soek.	1
10. 10.1	D / Hy het 'n beter werk gesoek.	1
10.2	WAAR. "Ek het 'n werk, maar ek soek iets beter," het hy gesê.	2
10.3	Sibiya het 'n werk, maar hy was opsoek na 'n beter werk wat finansiële tot sy voordeel sou wees of wat byvoordele bevat. OF Hy wil 'n Metro Polisielid/Polisieman wees en is huidiglik in 'n ander lyn van werk. OF Miskien hou hy nie van sy huidige werk nie.	2
11.	• Foto wat geneem is • Opskrif wat aandag trek	1

	• Indrukwekkende titel • Uitroeptekens • Die gebruik van duisende	
12.		
12.1	B / Sibiya het gesê hy wil 'n polisieman wees.	1
12.2	B / Sibiya het gesê hy wil 'n polisieman wees.	1
12.3	Hy wil aandui dat Sibiya 'n polisieman wil wees	1
12.4	Sibiya het gesê hy wil 'n polisieman wees.	1
13.		
13.1	C / geld te spaar.	1
13.2	Dit is 'n spaarfonds vir werkers.	1
13.3	Ja. Mense moet spaar vir hul aftrede/oudag. OF Ja. Mense moet voorsiening maak vir die toekoms. OF Nee. Die regering moet vir alle ou mense sorg. OF Nee. Jy kan jou geld beter belê soos in die aankoop van eiendom/ beleggings.	2
13.4	D / Teen die einde van die maand sal geskikte kandidate gekies word.	1
13.5	Teen die einde van die maand sal geskikte kandidate gekies word.	1
13.6	tou	1
14.		
14.1	C / Die Metro Polisie moes sorg vir die veiligheid van alle mense in Durban.	1
14.2	C / Die Metro Polisie moes sorg vir die veiligheid van alle mense in Durban.	2
15.	Dit sal lank neem. (NIE die einde van die maand nie) EN Geskikte aansoekers sal IK-toetse moet skryf. Aansoekers sal fiksheidtoetse moet ondergaan. Aansoekers se kennis van padveiligheid, kriminele wetgewing en prosedures moet getoets word. Daar was duisende aansoekers.	2
16.1	Sokker	1
16.2	Krieket	1
16.3	Tennis	1
16.4	Sokker	1
17	Vandag was 'n aaklige dag! Dit was John se verjaarsdag en ma wou my nie laat gaan nie. Jy mis nooit 'n 13de verjaarsdagpartytjie nie. Hy het 'n fiets vir sy verjaarsdag gekry. Ma's moet altyd hulle kinders bederf.	6

18. 18.1	Joyce het gesê dat hulle vir hierdie geleentheid beplan het.	2
18.2	Msimago sê: “ <u>Ek</u> is baie opgewonde oor die geleentheid.”	2
19. 19.1	... het ek al ‘n uur lank <u>gewag</u> .	1
19.2	B / gewag.	1
20.	A / Jy moet haar gehoorsaam.	1
21. 21.1	Die aansoekvorms sal môre deur hulle voltooi word. OF Die aansoekvorms sal môre voltooi word.	2
21.2	Die Metro Polisie het 200 vakleerlinge aangestel.	2
22. 22.1	D / sodat	1
22.2	A / Baie mense doen aansoek alhoewel daar net 200 poste beskikbaar is.	1
23. 23.1	<u>ongelukkig</u>	1
23.2	C / verkeerde	1
23.3	geluk	1
24. 24.1	Verlede jaar het die joernalis simpatie teenoor die werklose mense getoon.	1
24.2	Môre sal sy ‘n aansoekvorm voltooi.	1
25. 25.1	kon	1
25.2	Byvoeglike naamwoord	1
25.3	B / werkwoord	1
25.4	slapende	1
25.5	vriendskap	1
26. 26.1	Wanorde	1
26.2	Afname	1
27	Sien meegaande rubriek.	20
28	Sien meegaande rubriek.	10

RUBRIEK: SKRYF VAN PARAGRAWA/KORT STORIE

KRITERIA	VLAK 4	VLAK 3	VLAK 2	VLAK 1
	5 punte	4 punte	2 – 3 punte	0 - 1 punte
Beplanning (5 punte)	Effektiewe inleiding en slot. Beplanning lei tot 'n foutlose en weldeurdagte storie	Goeie inleiding en slot. Beplanning lei tot 'n goeie storie.	Volgende inleiding en swak slot. Beplanning lei tot 'n middelmatige storie.	Oneffektiewe of geen inleiding en slot nie. Onvoldoende beplanning lei tot 'n swak aanbieding van storie.
	5 punte	4 punte	2 - 3 punte	0 - 1 punte
Taal (5 punte)	Effektiewe en korrekte sinstruktuur. Hoogs gepaste register /styl/toon. Effektiewe gebruik van 'n wye verskeidenheid woordeskat. Korrekte taalgebruik, spelling en punktuasie.	Korrekte sinstruktuur. Meestal toepaslike register/ styl/toon. Gebruik van 'n redelik wye verskeidenheid woordeskat. 'n Paar foute in taalgebruik, spelling en punktuasie.	Soms foute in sinstruktuur Onvanpaste register /styl/toon. Gebruik voldoende woordeskat. Baie foute in taalgebruik, spelling en punktuasie.	Swak sinstruktuur. Heeltemal onvanpaste register /styl/toon. Gebruik beperkte woordeskat. Skryfstuk wemel van foute in taalgebruik, spelling en punktuasie.
	8 – 10 punte	5 - 7 punte	2 - 4 punte	0-1 punte
Inhoud (10 punte)	Hoogs oorspronklike en volwasse idees. Voldoen volkome aan tema. Doel van skrywerk heeltemal bereik.	Idees verbeeldingryk en effektief. Voldoen aan tema met enkele afwykings. Doel bereik.	Idees redelik samehangend met gebreke Voldoen gedeeltelik aan tema. Doel gedeeltelik bereik.	Baie min idees Herhalende en langdradige idees.. Heeltemal van die tema af. Doel nie bereik nie.

AFDELING C: RUBRIEK VIR DIE ASSESSERING VAN 'N OPSTEL

	Vlak 5	Vlak 4	Vlak 3	Vlak 2	Vlak 1
BEPLANNING EN AANBIEDING	5 punte	4 punte	3 punte	2 punte	0-1 punt
5 PUNTE	Bepanning en/of eerste poging lei tot 'n feitlik foutlose opstel. 'n Uitstekende inleiding/slot	Bepanning lei tot 'n baie goeie opstel. 'n Goeie inleiding/slot	Bepanning lei tot 'n redelike goeie opstel. Inleiding/slot is voldoende	Bepanning lei tot 'n onvoldoende opstel. Inleiding/slot is nie voldoende nie.	Bepanning lei tot 'n swak opstel. Onvoldoende vir vlak. Geen Inleiding/slot nie.
	5 punte	4 punte	3 punte	2 punte	0-1 punt
INHOUD	Inhoud uitstaande, hoogs oorspronklik. Idee uitdagend, volwasse. Uitsonderlike, gedissiplineerde skryfwerk.	Inhoud verdienstelik, oorspronklik. Idee verbeeldingryk, interessant en oortuigend. Gedissiplineerde skryfwerk. Leerder behou deurgaans fokus.	Inhoud gepas. Idee interessant, meestal relevant, redelik oortuigend. Leerder behou fokus met geringe afwykings.	Inhoud middelmatig. Redelik samehangend. 'n Paar idees. Leerder wyk soms af.	Inhoud nie altyd duidelik nie. Idee vervelig, dikwels herhalend. Teks nie altyd samehangend nie. Leerder wyk af.
TAAL, STYL & REDIGERING	5 punte	4 punte	3 punte	2 punte	0-1 punt
	Kritiese bewustheid	Goeie kritiese	'n Mate van	Beperkte bewustheid	Baie beperkte kritiese

5 PUNTE	van die impak van taal. is goed.	bewustheid van die impak van taal.	bewustheid van die impak van taal.	van die impak van taal.	taalbewustheid.
	Taal, puntuasie effektief gebruik.	Taal, puntuasie korrek gebruik.	Taal, puntuasie meestal korrek gebruik.	Taal, puntuasie beperk.	Gebrekkige taal en puntuasie.
	Keuse van woorde uitsonderlik, volwasse.	Woordkeuse wissel/varieer en is kreatief.	Woordkeuse voldoende.	Woordkeuse is basies	Woordkeuse is beperk/elementêr.
	Styl, toon, register hoogs geskik vir onderwerp.	Styl, toon, register baie geskik vir onderwerp.	Styl, toon, register is geskik vir onderwerp.	Styl, toon, register redelik geskik vir onderwerp.	Styl, toon, register nie geskik vir onderwerp nie.
	Feitlik foutloos.	Enkele foute sigbaar.	Foute raak beduidend.	Bevat verskeie foute	Besaai met foute en deurmekaar.
	5 punte	4 punte	3 punte	2 punte	0-1 punt

STRUKTUUR 5 PUNTE	Samehangende ontwikkeling van onderwerp. Lewendige, uitsonderlike detail. Sinne en paragrawe briljant saamgestel. Lengte korrek.	Logiese ontwikkeling van detail. Sinne, paragrawe logies, wissel/ varieer. Lengte korrek.	Verskeie relevante besonderhede. Sinne, paragrawe goed saamgestel. Lengte is amper korrek.	Dwaal soms van die onderwerp af, maar die algemene gedagtegang kan gevolg word. Sinne, paragrawe mag foute bevat, maar opstel maak nog sin. Lengte te lank/kort.	Heeltemal van die onderwerp af. Sinne, paragrawe op 'n elementêre vlak. Lengte – te lank/kort.

TOTAAL: 20

RUBRIEK: DAGBOEKINSKRYWING EN INFORMELE BRIEF

Kriteria	VLAK 4	VLAK 3	VLAK 2	VLAK 1
	4 - 5 punte	3 punte	2 punte	0 - 1 punt
Formaat, Beplanning en Lengte (5 punte)	Totale nakoming van formaat. Beplanning lei tot uitstekende skryfstuk. Voldoende lengte.	Goeie toepassing van formaat. Beplanning lei tot goeie skryfstuk. Redelik toepaslike lengte.	Gedeeltelike toepassing van formaat. Onvoldoende beplanning lei tot elementêre skryfstuk. Nie toepaslik lengte.	Baie beperkte toepassing van formaat Min bewyse van beplanning. Heeltemal te lank of te kort.
	4 - 5 punte	3 punte	2 punte	0 - 1 punt
Taal , Styl, Register en Toon (5 punte)	Hoogs gepaste Taal/Styl/Register/Toon Woordeskat is uitstekend. Variasie van sintipes. Goeie gebruik van taal, grammatika, spelling en puntuasie met 'n paar foute.	Meestal toepaslike Taal/Styl/Register/Toon. Voldoende woordeskat. Volledige sinne. Min grammatikale, spelling en puntuasie foute.	Onvanpaste Taal/Styl/Register/Toon. Woordeskat is beperk. Onvolledige sinne. Baie grammatikale, spelling en puntuasie foute.	Heeltemal onvanpaste Taal/Styl/Register/Toon. Woordeskat vereis remediëring. Swak sinstrukture Baie spelling, taal en puntuasie foute. Skryfstuk wemel van foute.
	8 - 10 punte	4 - 7 punte	2 - 3 punte	0 - 1 punt

Inhoud (10 punte)	Onderwerp baie goed/uitmuntend hanteer.	Bly by onderwerp met geringe afwykings.	Noem die onderwerp maar wyk daarvan af.	Totale afwyking van onderwerp.
	Idees baie uitgebreid	Meeste detail ondersteun die onderwerp.	Sommige detail ondersteun die onderwerp.	Min of geen detail ondersteun die onderwerp.
	Doel van skryfwerk suksesvol en volledig bereik.	Doel van skryfwerk suksesvol bereik.	Doel van skryfwerk gedeeltelik bereik.	Doel van skryfwerk glad nie bereik nie.

TOTAL: [20÷2 = 10]

AFDELING C:

RUBRIEK VIR ASSESSERING: DIALOOG

Assesseringskriteria	Onvoldoende 1 punt	Gemiddeld 2 punte	Goed 3 punte	Uitstekend 4-5 punte
Inhoud (5 punte)	Onvermoë om 'n samehangende dialoog te skryf. Gebruik nie die korrekte formaat nie. Uitdrukkingsvermoë is swak en teks is moeilik verstaanbaar.	Poog om 'n dialoog te skryf maar is net gedeeltelik suksesvol. Gebruik nie die korrekte formaat nie. Teks is redelik verstaanbaar.	Skryf 'n goeie samehangende dialoog. Teks is verstaanbaar.	Skryf 'n lewendige, wel deurdagte dialoog. Formaat is foutloos en wel deurdag.
Styl (5 punte)	Styl is nie geskik vir die taak nie. Swak respons gelever. Skryfwerk is	Styl is redelik geskik vir die taak. Skryfwerk is nie gekontroleer nie.	Styl is deurlopend konstant en geskik vir opdrag. Skryfstuk is goed gekonstrueer.	Styl van skryfstuk is gesofistikeerd en fokus op die gehoor en doel. Bewys word gelever van 'n

	ongedissiplineerd, swak georganiseer, baie foute sigbaar en moeilik om te interpreter.	Styl word nie deur die hele skryfstuk gehandhaaf nie. Skryfstuk word gekenmerk deur styl en grammatikale foute. Dialoog is tog verstaanbaar.		individuele en oorspronklike skryfstuk. Skryfwerk is wel deurdag en grammatikaal uitstekend gekonstrueer.
	1 punt	2 punte	3 punte	4-5 punte
Styl en register (5 punte)	Register is onvanpas en swak ontwikkel. Taal is ongekontroleerd en die woordeskat en register kan nie tot 'n gepaste styl bydra nie.	Register is soms sigbaar maar nie gekontroleerd nie. Probeer om taal en woordeskat te manipuleer om 'n gepaste styl te skep, maar nie altyd suksesvol nie.	Register is konstant en geskik vir situasie. Styl is geskik en konstant deur skryfstuk.	Manipulasie van styl en register is uitstekend. Uitstekende interpretasie van kriteria. Hanteer gehoor met sensitiwiteit toon insig. Styl en register word deurgaans aangewend en is deurgaans geskik.
	1 punt	2 punte	3 punte	4-5 punte
Spelling (5 punte)	Meeste woorde is verkeerd gespél.	Baie woorde is verkeerd gespél, maar kan herken word.	Meeste woorde is korrek gespél.	Alle woorde is korrek gespél.

TOTAAL: (20 ÷ 2) = 10

AFDELING C:

RUBRIEK VIR ASSESSERING FORMELE BRIEF

Assesseringskriteria	Onvoldoende	Gemiddeld	Goed	Uitstekend
	1 punt	2 punte	3 punte	4 punte
Formaat (4 punte)	Verkeerde formaat gebruik	Probeer om korrekte formaat te gebruik, maar verskeie foute.	Formaat oor die algemeen korrek.	Formaat is deurgaans korrek.
	1 punt	2 punte	3 punte	4 punte
Taal/ Register (4 punte)	Taal en register is onvoldoende.	Probeer om korrekte taal en register te gebruik.	Taal en register is oor die algemeen korrek.	Taal en register is korrek.
	1 punt	2 punte	3 punte	4 punte
Kommunikasie/Inhoud (4 punte)	Dra glad nie die boodskap oor nie.	Probeer om die boodskap oor te dra, maar laat belangrike elemente uit.	Dra die boodskap goed oor.	Boodskap is uitstekend oorgedra.
	1 punt	2 punte	3 punte	4 punte
Spelling (4 punte)	Swak.	Baie spelfoute.	Slegs 'n paar spelfoute.	Geen spelfoute nie.
	1 punt	2 punte	3 punte	4 punte
Kreatiwiteit/ Oorspronklikheid (4 punte)	Baie min idees sigbaar.	Probeer oorspronklik wees.	Redelik kreatief en oorspronklik	Idees baie kreatief en oorspronklik.

TOTAL: (20 ÷ 2) = 10